

Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Kimmo Koskinen

13.5.2025

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

SP/2025/211 1 (2)

Valtioneuvoston tiedonanto: Komission selvitys säästämis- ja sijoitusunionista (E 34/2025 vp)

Asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Kiitän mahdollisuudesta esittää asiantuntijanäkemykseni ja esitän kommentteini alla olevan.

Tiedonannossa esitetty ehdotus Suomen kannaksi Euroopan komission selvitykseen säästämis- ja sijoitusunionista on monilta osin hyvin perusteltu ja kannatettava. Haluan kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin, jotka olisi perusteltua ottaa huomioon Suomen kantaa viimeisteltäessä.

Eurooppalaiset pääomamarkkinat tarvitsevat sijoittajia EU:n ulkopuolelta, ja vetovoimatekijänä näille sijoittajille tulisi pyrkiä tukemaan EU:n pääomamarkkinoiden yhdentymistä. Keinoja edistää pääomamarkkinoiden yhdentymistä voisivat olla markkinoita koskevan sääntelyn yhdenmukaistaminen sekä valvonnan yhtenäistäminen. Yhtenäistämisyhtymyksissä tulisi myös tarkastella mahdollisuuksia hyödyntää myös ns. 28. regiimin mallia, eli tarjota kasvuyrityksille eurooppalainen lainsäädäntövaihtoehto kansallisen rinnalle.

Pääomaa ei voida aktivoida tai houkutellessa, jos Euroopassa ei ole tarpeeksi sijoituskohteita. Säästämis- ja sijoitusunionin osana tulisi kehittää sijoitustuotteita EU:n pääomamarkkinoille. Komission tiedonannossa mainitut hankkeet arvopaperistamisen ja eurooppalaisen sijoitussäästötilin mallin kehittämiseksi ovat kannatettavia hankkeita sijoitusvaihtoehtojen lisäämiseksi. Arvopaperistamisen osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää markkinakehitykseen arvopaperistamisen ja synteettisen arvopaperistamisen välillä. Sääntelyn tulisi ohjata arvopaperistamista muuhun kuin ns. synteettiseen arvopaperistamiseen, johon liittyvät riskit eivät ole läpinäkyviä. Tämän vuoksi synteettisen arvopaperistamisen aiheuttamat uhat rahoitusvakaudelle voivat kasvaa merkittävästi ennen kuin riskejä voidaan havaita ja ehkäistä.

Yhteiset pääomamarkkinat hyötyisivät myös monin tavoin laajasta ja likvidistä yhteisten turvallisten velkakirjojen markkinasta, jotka loisivat viitehinnan euromääräisille velkakirjalainoille ja toimisivat eurooppalaisena turvasatamana kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden heilahteluissa. Saavutettavissa olevat hyödyt riippuvat kuitenkin hyvin vahvasti siitä, miten turvallinen, likvidi ja pysyvä tämä markkina olisi.

Toiminnan keskittyminen on pääomamarkkinoiden toiminnalle luontaista. Osana pääomamarkkinoiden yhtenäistämistä säästämis- ja sijoitusunionissa olisi siksi perusteltua sallia muuta EU:ta nopeampi alueellinen eteneminen esimerkiksi rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin yhdentymisessä. Pohjoismaiden pääomamarkkinoiden yhdentymiskehitys voisi tässä toimia esimerkkinä muulle Euroopalle.

Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Kimmo Koskinen

SP/2025/211 2 (2)

13.5.2025

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Kaiken kaikkiaan pääomamarkkinoiden kehittämisessä jäsenvaltioiden tulisi eurooppalaisen projektin rinnalla kehittää myös itse kotimaisia pääomamarkkinoita ja johdonmukaisesti pyrkiä vertaisoppimaan ja soveltamaan tunnistettuja parhaita käytäntöjä. Osana pääomamarkkinoiden kehittämistä Suomi voisi hyötyä myös yritystodistusmarkkinoiden modernisoinnista ja niiden tekemisestä aidosti eurooppalaisemmiksi. Yritystodistusmarkkinat ovat EU:ssa kaikkiaan varsin kehittymättömät, joten uudistuksille olisi tarvetta.

Pankit ovat merkittäviä toimijoita ja muun toiminnan mahdollistajia myös pääomamarkkinoilla. Siksi pankkimarkkinoiden integraatio osaltaan edistäisi myös pääomamarkkinoiden yhdentymistä. Näin ollen on perusteltua, että pankkiunionin viimeistely on otettu osaksi säästämis- ja sijoitusunionia koskevaa suunnitelmaa. Toivottavaa olisi, että komissio kiinnittäisi tiedonannossa esitettyä vahvemmin huomiota pankkiunionin viimeistelyyn.

Säästämis- ja sijoitusunionin kehittämisessä on tärkeää arvioida mahdollisuuksia sääntelyn yksinkertaistamiseen siten, että toimijoiden hallinnollista taakkaa voidaan tarkoituksenmukaisesti vähentää. Rahoitusjärjestelmän sääntelyä ja valvontaa kehitettäessä on ensiarvoisen tärkeää varmistaa, että niiden avulla voidaan turvata rahoitusjärjestelmän vakaus erityisesti rajoittamalla järjestelmäriskejä ja vahvistamalla pankkien ja muiden toimijoiden riskinkestävyyttä näiden riskien varalle.

Kunnioittavasti,

Kimmo Koskinen
neuvonantaja